

V tomto temnom období nemôžu mať Slováci lepšieho orodovníka, ako ich posledného kráľa, bl. Karola I.

Matej Gavlák

2. marca 2022 ✝ Spoločnosť

Zdroj: facebook.com

Hoci momentálne sa zdá, že sa Ukrajinci držia vo svojom historickom boji viac než dobre, celková svetová situácia je pochmúrna. Nejde pritom len o vojnu na Ukrajine. Čoskoro môže vypuknúť vojna aj na Taiwane a pušný prach medzi Izraelom a Iránom na Blízkom východe môže taktiež vzbĺknuť úplne nečakane, ako sa to udialo aj na východe Európy. Nebezpečná vnútorná roztrieštenosť štátov ako sú USA, Francúzsko či dokonca Taliansko, sa môže v tomto nestálom prostredí taktiež dať do pohybu.

Myslím si však, že je rovnako tak dôležité poukázať aj na viditeľný úpadok Cirkvi ako inštitúcie, úpadok disciplíny veriacich, ktorí prestávajú chodiť do kostolov, na spovede, prestávajú sa modliť. Cirkev – ako inštitúcia založená samotným Bohočlovekom Ježišom Kristom – totiž do značnej miery odzrkadľuje stav sveta. Nie je náhoda, že k veľkej schizme s východným kresťanstvom či k reformácii, došlo práve v obdobiach, kedy bola Cirkev vnútorne roztrieštená a oslabená. Čím bude situácia v Cirkvi horšia – a nič nenasvedčuje tomu, žeby sa mala v dohľadnej dobe zlepšovať – tým aj svet bude prežívať ťažšie časy.

Slovom, vstupujeme do novej nebezpečnej a neistej éry. Sprvu môže človeka zovrieť akási úzkosť, pocit, že je v tom sám a že sa to na neho valí ako lavína. Tento pocit je však iluzórny: vždy nad všetkým bdie Boh. Rovnako tak na nás – svoje deti – dáva pozor aj naša Nebeská Matka a orodovníčka, Panna Mária. A v konečnom dôsledku má každý z nás aj osobného anjela; ba niektorí cirkevní učitelia uvádzajú, že aj každý národ či dokonca mesto má ešte osobitného mocného anjelského strážcu. „*Ako strážca utáborí sa anjel Pánov okolo bohabojných a vyslobodí ich.*“ (Ž 34,8)

Ale existuje ešte jedna veľká skupina pomocníkov, ktorí nám určite pomôžu, ak ich o to budeme žiadať. A ide o samotných svätých – ľudí, ktorí počas svojej pozemskej púte viedli natoľko bohumilý život, že po ich smrti ich sama Cirkev označila za nasledovaniahodných. A myslím, že v súčasnej situácii nemôže byť pre slovenský národ lepšej voľby za orodovníka a patróna, než aký sa nachádza v osobe jeho posledného kráľa –

blahoslaveného Karola I. Habsburského.

Cisár rakúsky, kráľ uhorský - a teda aj slovenský

Skutočne, z nespočetného množstva svätcov asi niet vhodnejšieho, ktorý by sa mal stať v týchto časoch naším patrónom, než ako je blahoslavený Karol. Jednak preto, že je úzko spätý s našimi dejinami a našim národom – bol to náš kráľ v posledných dvoch rokoch I. svetovej vojny. Karol totiž miloval aj slovenský národ – vieme, že vyjadril túžbu pokračovať v reformách pripravovaných už Františkom Ferdinandom d'Este, ktorý chcel federalizovať Habsburskú monarchiu – namiesto Rakúsko-Uhorska by tak vznikol konglomerát viacerých štátov pod názvom „Spojené štáty Veľkého Rakúska“, pričom „Slowakenland“ by bol jedným z nich. Slováci by sa tak vymanili zo zovretia maďarskej vládnej triedy a v monarchii by boli úplne rovnocenným národom.

Avšak Karol bol tiež mužom mieru v čase najväčšej vojny v dovedajšej histórii. Ako následník trónu strávil roky 1914 až 1916 na vojnových líniiach, kde navštevoval zbedačených vojakov a počúval ich príbehy. V rámci veľmi obmedzených možností, ktoré mal, sa im snažil pomôcť aspoň prosbami a príhovormi u jednotlivých veliteľov. Už vtedy bol Karol veľkým orodovníkom za mnohých našich pradedov, mrznúcich a hladujúcich v zákopoch svetovej vojny.

Toto sa však už čoskoro malo zmeniť. Cisár František Jozef I., ktorý vládol dlhých 68 rokov, zomrel 21. novembra 1916, pričom panovníkom Habsburskej ríše sa Karol stal automaticky. 30. decembra toho roku sa tiež nechal ešte osobitne korunovať za kráľa Uhorského kráľovstva. To, čo robil Karol predtým v malom, začal teraz robiť vo veľkom – a jeho cieľom nebolo nič menšie, než zaistenie okamžitého mieru „jeho národom“ a ich záchrana. Už od prvého dňa preto začal viesť rokovania s cisárskym Nemeckom, aby ukončilo nerozhodnú a predlžujúcu sa vojnu. Nemcom sa však v roku 1917 začalo konečne na frontoch dariť a tak Karolovu žiadosť zmietli zo stola.

Habsburský panovník sa však nevzdával a pre vytúžený mier sa rozhodol pre vskutku riskantný krok: začal na vlastnú päsť v tajnosti rokovať s predstaviteľmi Francúzska a Veľkej Británie o separátnom mieri. Spočiatku sa zdalo, žeby spojenci boli ochotní na jeho návrhy pristúpiť. Potom sa však veci začali komplikovať – Francúzi si kládli ako nárok navrátenie Alsaska-Lotrinska, čo bolo pôvodne ich územie, ktoré im Nemci v roku 1871 zabrali. Ak by s týmto Karol súhlasil, Nemci by ho vyhlásili za nepriateľa a jeho krajiny by napadli. Ešte aj Taliansko požadovalo územia, ktoré vždy patrili habsburskému Rakúsku. No a keď do bojov I. svetovej vojny vstúpila na strane Dohody už vtedy sa rodíaca supervelmoc USA, bolo po separátnom mieri. Spojenci požadovali úplnú kapituláciu a totálne víťazstvo, na čo by Nemci nikdy nepristúpili.

Po rozpade Habsburskej ríše sa ho nástupnícke štáty – či už otvorene (Rakúsko, Československo), alebo menej otvorene, no o to zákernejšie (Maďarsko), zriekli. Karol napokon vo veku nedožitých 35 rokov v chudobe, opustenosti a chorobe umiera na odľahlom portugalskom ostrove Madeira. Zanechal po sebe manželku, cisárovnú Zitu a malé deti.

Treba povedať, že Karol I. Habsburský sa nikdy nezriekol nároku na trón a to ani výmenou za väčšie množstvo vládami sľúbených peňazí. Na národy, pre ktoré urobil všetko čo bolo v jeho silách, aby ich vymanil z útrap vojny, však nezanevrel ani po tom, čo ho samé odmietli. Keď umieral, predniesol legendárne

slová, ktorých ozvenu počuť až do dnešných dní; a síce, že svoje útrapy a smrť obetuje za to, „aby sa moje národy (jedného dňa) opäť spojili“ a „za mier (vo svete)“. Medzi tieto „svoje národy“ rátať, samozrejme, aj Slovákov.

Karol I. Habsburský umrel 1. apríla 1922 – o necelý mesiac to teda bude presne 100 rokov od jeho skonu a jeho slávnych slov. Za jeho čnostný katolícky život a hrdinskú obetavosť za národy, ktorým bol cisárom a kráľom, ho v roku 2004 pápež Ján Pavol II. vyhlásil za blahoslaveného.

Orodovania svätých skutočne fungujú

Na tomto mieste by sa azda patrilo povedať, že orodovania svätých skutočne fungujú a že zasvätenie sa im nie je teda len nejaký symbolický úkon. A môžem to dosvedčiť aj z vlastnej skúsenosti. Dlhé, dlhé roky som mal problém s istou záležitosťou, s ktorou som si skutočne nevedel dať rady. Keď som raz navštívil omšu v Nitre, pán farár oznámil, že tam výnimočne majú relikviu blahoslavenej Alexandriny da Costa a po omši môžu veriaci prísť, relikvii sa pokloniť a poprosiť svätú o pomoc.

Nechcelo sa mi po večernej omši vyčkávať v dlhom rade – bol som hladný, unavený a mal som chuť odísť. Môj problém bol natoľko veľký, že mi ani nenapadlo, žeby s tým mohlo čokoľvek pohnúť (zvlášť, keď som sa za jeho vyriešenie modlil už toľké roky!). Napokon som sa predsa len do radu postavil a pomalým krokom som sa pred relikviu dostal. Pobožkal som ju a svoj problém som odovzdal bl. Alexandrine. A to bolo všetko. Normálne som vyšiel z kostola a šiel som si po svojom. Nenastalo žiadne „osvietenie“ či „blažený pocit“, nič.

Teda až na jednu vec – môj problém bol doslova zo dňa na deň preč a už sa nikdy neobnovil. Ešte aj dnes som z toho rovnako udivený ako v prvých týždňoch, keď som si začal zmenu uvedomovať. Takmer nie je dňa, aby som za to blahoslavenej Alexandrinke (ako ju odvtedy volám) nepoďakoval.

Potrebujeme orodovníkov. Dni, ktoré sú pred nami, aj keby nedošlo k nejakým väčším „zemetraseniam“, nebudú ľahké. Potrebujeme, aby sa za nás naši drahí priatelia v Nebi prihovárali a zistíme, že aj to, čo sa vždy zdalo nemožné, možné je. Potrebujeme ochranu zhora, ale aj zvláštnu silu a milosť, aby sme obstáli so ctou, nech sa stane, čo sa má stať. A v čase neistôt, či dokonca vojen nemôže mať slovenský národ väčšieho a lepšieho orodovníka, než akým by mu bol blahoslavený Karol I. Habsburský, jeho posledný kráľ a ochranca v temných časoch I. svetovej vojny.

Myslím, žeby sme sa mu mali aj ako národ, aj ako jednotlivci zasvätiť. A kedy by na to mohla byť lepšia príležitosť, ako na sté výročie jeho odchodu do Nebeskej vlasti – 1. apríla 2022? Určite na nás nezanevrie: veď aj svoje osudné utrpenie a smrť obetoval „svojim národom“. Tak, ako im obetoval celý svoj život.

Beatus Carolus, ora pro nobis!

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/v-tomto-temnom-obdobi-nemozu-mat-slovaci-lepsieho-orodovnika-ako-ich-posledneho-krala-bl-karola-i/>